

Sygn. akt VII U 120/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: apl. adw. Agnieszka Olfans

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2014 r. w Warszawie

sprawy L. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania L. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 17 grudnia 2012 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 120/13

UZASADNIENIE

Ubezpieczony L. M. w dniu 15 stycznia 2014 r. złożył, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., odwołanie od decyzji w/w organu rentowego z dnia 17 grudnia 2012 r. znak: (...) odmawiającej mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji błędne ustalenie stanu faktycznego sprawy mające w jego ocenie istotny wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia poprzez przyjęcie, że stopień naruszenia sprawności jego organizmu nie implikuje orzeczenia niezdolności do pracy. Wobec powyższego wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (odwołanie k. 2 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie, złożonej w tutejszym Sądzie Okręgowym w dniu 21 stycznia 2013 r., wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. wskazując, że ubezpieczony nie spełnia podstawowej przesłanki przyznania mu prawa do świadczenia, albowiem nie jest niezdolny do pracy (odpowiedź na odwołanie k 3-4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

L. M., urodzony w dniu (...), pobierał z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Powyższe świadczenie, zgodnie z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 10 maja 2012 r. przysługiwało odwołującemu do dnia 30 listopada 2012 r. (k. 261 a.r.).

W dniu 6 listopada 2012 r. odwołujący złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (k.277 a.r.).

W toku postępowania odwołujący został skierowany na badanie lekarskie przez lekarza orzecznika ZUS, który orzeczeniem wydanym w dniu 21 listopada 2012 r. uznał badanego za zdolnego do pracy. W związku z wniesionym sprzeciwem sprawa została skierowana do rozpatrzenia przez komisję lekarską ZUS, która po przeprowadzeniu ponownych badań ubezpieczonego orzeczeniem z dnia 13 grudnia 2012 r. uznała L. M. za zdolnego do pracy i tym samym podtrzymała dotychczasowe ustalenia dokonane przez lekarza orzecznika ZUS (k. 279-284 a.r.).

W oparciu o stanowisko komisji lekarskiej ZUS, organ rentowy wydał w dniu 17 grudnia 2012 r. decyzję (znak: (...)), odmawiającą ubezpieczonemu prawa do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że ubezpieczony nie spełnia przesłanek wynikających z art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a mianowicie nie stwierdzono, iż jest on niezdolny do pracy (k. 285 a.r.).

W związku z niekorzystną decyzją organu rentowego, L. M. złożył odwołanie do Sądu Okręgowego, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (k. 2 a.s.).

Sąd Okręgowy w toku postępowania, postanowieniem z dnia 7 lutego 2013 r. dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy specjalistów: kardiologa, diabetologa, pulmonologa oraz neurologa (k.9 a.s.).

L. M. cierpi na cukrzycę typu 2, skojarzoną z otyłością i leczoną lekami doustnymi, hipertriglicydemie, pierwotne nadciśnienie tętnicze z przerostem lewej komory serca oraz zmiany zwyrodnieniowe stawów kręgosłupa i stawów kończyn dolnych. W lipcu 2008 r. odwołujący przeszedł zawał ściany dolnej serca z powikłanym nagłym zatrzymaniem krążenia, leczonym przezskórną koronaroplastyką prawej tętnicy wieńcowej z implantacją stentu. Obecnie przeprowadzone u odwołującego wyniki badań dowodzą jednak zadawalającej rezerwy wieńcowej oraz braku uchwytnych cech pozawałowego uszkodzenia serca, co stanowi o poprawie jego stanu kardiologicznego. U odwołującego występuje graniczne ciśnienie tętnicze oraz zmniejszona dźwięczność tonów serca. Badany jest wydolny krążeniowo. Wobec powyższego z punktu widzenia kardiologicznego L. M. nie spełnia kryteriów niezdolności do pracy (opinia biegłego sądowego z zakresu kardiologii dr n. med. J. K. (1) k. 26 a.s.).

Z przyczyn pulmonologicznych oraz diabetologicznych L. M. także nie jest niezdolny do pracy nawet częściowo. W badaniach spirometrycznych u odwołującego nie zostały stwierdzone zaburzenia wentylacyjne o typie obturacji. Ponadto występująca u niego cukrzyca typu 2, skojarzona nadmierną masą ciała nie wykazuje powikłań typowych dla tej jednostki chorobowej. Cukrzyca leczona jest dwoma lekami doustnymi, wobec czego jest dobrze wyrównana (opinia biegłego sądowego z zakresu diabetologii dr med. G. R. k. 31-32 a.s oraz z zakresu pulmonologii lekarza specjalisty B. Ż. k. 41 a.s.).

Jednocześnie w opinii z dnia 14 czerwca 2013 r. biegła sądowa z zakresu neurologii dr B. A. stwierdziła, że u odwołującego występuje obustronne osłabienie czucia powierzchniowego palców IV i V obu rąk, bez zaników mięśniowych, osłabienie obustronne odruchów skokowych, brak niedowładów kończyn, zaników mięśni oraz brak objawów piramidowych. W ocenie biegłej u odwołującego nie występuje natomiast takie naruszenie sprawności organizmu, które powodowałoby jego niezdolność do pracy z przyczyn neurologicznych – zarówno obecnie, jak i w przeszłości. Z kolei w opinii z dnia 7 października 2013 r. biegła sądowa z zakresu psychiatrii M. P. (1) wskazała, iż z uwagi na fakt, że po 2011 r. u odwołującego nie zostało przeprowadzone badanie psychologiczne, ocena odnośnie tego, czy od tego czasu nastąpiła w tym zakresie poprawa, czy też pogłębienie może być dokonana jedynie przez lekarza

psychologa za pomocą badania testowego (opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii dr B. A. k. 66 a.s. oraz psychiatrii M. P. (1) k. 80 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 4 listopada 2013 r. odwołujący wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy, jak również z opinii innego biegłego z zakresu kardiologii (k. 83 a.s.).

Na rozprawie w dniu 18 marca 2014 r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego psychologa na okoliczność ustalenia, czy odwołujący się jest zdolny, czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy zarobkowej. Jednocześnie Sąd określił pełnomocnikowi odwołującego termin 7 dni na przedstawienie listy pytań, które chciałby zadać biegłym z zakresu diabetologii, kardiologii, pulmonologii i neurologii pod rygorem pominięcia w przypadku uchybienia wyżej wymienionego terminu (k. 107-108 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 1 kwietnia 2014 r. odwołujący przedstawił listę pytań do biegłego z zakresu kardiologii, cofając jednocześnie wniosek o wezwanie na rozprawę biegłych pozostałych specjalności (k. 110-111 a.s.).

W opinii z dnia 9 maja 2014 r. biegła z zakresu psychologii dr J. K. (2) wskazała, że u odwołującego występują osłabione funkcje poznawcze, które aktualnie nie postępują, a dotyczą szczególnie koncentracji uwagi, pamięci bezpośredniej oraz tempa pracy wzrokowo-ruchowej. Znacząca statystycznie różnica między skalą werbalną i wykonawczą w skali Wechslera wskazuje na występowanie miernie nasilonych cech organicznego uszkodzenia OUN, co potwierdza również obniżony wynik w TZF Ray'a. W konkluzji biegła stwierdziła, że wnioskodawca intelektualnie funkcjonuje na poziomie normy wiekowej, jednak występujące cechy organicznego uszkodzenia OUN, rzutują nieznacznie na jego zachowanie. Stwierdzone dysfunkcje nie są jednak na tyle znaczące, by utrudnić wnioskodawcy wykonywanie pracy adekwatnej do jego wykształcenia. Tym samym biegła podkreśliła, że z powodów psychologicznych odwołujący jest zdolny do pracy zarobkowej i brak jest podstaw do uznania go niezdolnym do pracy nawet częściowo (opinia biegłego sądowego z zakresu psychologii dr J. K. (2) k. 121 a.s.).

W opinii uzupełniającej z dnia 28 maja 2014 r. oraz z dnia 6 czerwca 2014 r. biegli sądowi z zakresu kardiologii dr n. med. J. K. (1) oraz z zakresu psychiatrii M. P. (1) podtrzymali swoje dotychczasowe opinie o braku niezdolności do pracy ubezpieczonego L. M. (opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu kardiologii dr n. med. J. K. (1) k. 125 a.s. oraz z zakresu psychiatrii M. P. (1) k. 130 a.s.).

Na rozprawie w dniu 26 czerwca 2014 r. Sąd oddalił wniosek pełnomocnika odwołującego w zakresie powołania innego biegłego z zakresu kardiologii (k. 136-137 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych. Zdaniem Sądu powyżej przytoczone dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty nie były przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z treści tych dokumentów okoliczności należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Jednocześnie w toku sprawy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów w celu jednoznacznego ustalenia stanu zdrowia ubezpieczonego. W ocenie Sądu wszystkie opinie biegłych: z zakresu kardiologii – dr n. med. J. K. (1) (k. 26, k. 125), pulmonologii – B. Ż. (k. 41), neurologii – dr B. A. (k. 66), psychiatrii – M. P. (2) (k. 80, k. 130) oraz psychologii – dr J. K. (2) (k. 120-121) sporządzone w niniejszej sprawie są wiarygodnym dowodem, gdyż zostały wydane w oparciu o obiektywne wyniki badań wnioskodawcy, zaś biegli lekarze są specjalistami w swoich dziedzinach, posiadającymi bogatą wiedzę medyczną i wieloletnie doświadczenie zawodowe. Jednocześnie na podkreślenie zasługuje fakt, że opinie wydane przez biegłych specjalistów lekarzy są wyczerpujące i sporządzone w sposób jasny i logiczny. Opinie bezsprzecznie wskazują, że żadne ze wskazanych przez ubezpieczonego schorzeń nie powoduje u niego niezdolności do pracy.

Zaznaczenia wymaga także, że odwołujący dwukrotnie kwestionował opinie wydane przez biegłego sądowego z zakresu kardiologii - dr n. med. J. K. (1). Sąd oddalił jednak wnioszek odwołującego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu kardiologii, gdyż okoliczności dotyczące niezdolności ubezpieczonego do pracy zostały już gruntownie wyjaśnione w dwóch sporządzonych opiniach sądowych, a przeprowadzenie zawnioskowanego przez niego dowodu prowadziłyby jedynie do nieuzasadnionego przedłużenia postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie L. M. od decyzji organu rentowego z dnia 17 grudnia 2012 r. znak: (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Podstawą do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy jest przepis art. 57 ust. 1. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) zgodnie, z którym renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące przesłanki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W powołanym przepisie określono zatem warunki konieczne do powstania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Warunki te muszą być spełnione łącznie. Prawo do renty uzależnione jest przede wszystkim od samego faktu wystąpienia niezdolności do pracy,

a ponadto niezbędne jest posiadanie wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego oraz powstanie niezdolności do pracy nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania okresów wymienionych w ustawie (z uwzględnieniem art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku).

Badając istnienie pierwszej ze wskazanych przesłanek przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy, Sąd w toku sprawy dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu: kardiologii, pulmonologii, diabetologii, psychiatrii i psychologii w celu ustalenia stanu zdrowia odwołującego się. W zakresie niniejszej sprawy Sąd oparł się na ustaleniach poczynionych w opiniach wszystkich biegłych bowiem schorzenia opisywane przez odwołującego się znajdują się w zakresie ich specjalności. Biegli wyraźnie wskazali, iż w oparciu o posiadaną dokumentację medyczną, badanie ubezpieczonego oraz okoliczności sprawy nie ma podstaw do tego, aby stwierdzić u L. M. choćby częściową niezdolność do pracy.

Analizując opinie biegłych, Sąd doszedł do przekonania, że stanowią one miarodajny i wiarygodny dowód w sprawie, gdyż wydane zostały przez specjalistów z zakresu schorzeń występujących u ubezpieczonego, a ponadto poprzedzone zostały analizą dokumentacji lekarskiej ubezpieczonego i jego badaniem. Wydając przedmiotowe rozstrzygnięcie, Sąd miał także na względzie stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 października 2009 r. (II UK 106/09), w którym Sąd ten stwierdził, że ocena całkowitej bądź częściowej niezdolności do pracy, w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy, wymaga z reguły wiadomości specjalnych (opinii biegłego z zakresu medycyny). Przy ocenie niezdolności do pracy w myśl art. 12 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych o tej niezdolności nie przesądza wyłącznie ocena medyczna stwierdzająca występowanie określonych jednostek chorobowych i ich wpływ na funkcjonowanie organizmu człowieka, tylko decydujące znaczenie ma ocena prawna dokonana w oparciu o okoliczności natury medycznej i okoliczności innej natury, w tym zwłaszcza poziom kwalifikacji ubezpieczonego, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas

wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 12 ust. 1 i 3 oraz art. 13 ust. 1 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 278 § 1 k.p.c.).

Prawo do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy przysługuje zatem w wypadku wypełnienia wszystkich przesłanek z art. 57 pkt. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku. Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci opinii biegłych sądowych - lekarzy specjalistów L. M. nie wypełnił podstawowej przesłanki niezbędnej do uzyskania prawa do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy, a mianowicie nie jest on choćby częściowo niezdolny do pracy.

Pełnomocnik ubezpieczonego dwukrotnie kwestionował opinię wydaną przez biegłego sądowego z zakresu kardiologii - dr n. med. J. K. (1). Ostatecznie na rozprawie w dniu 26 czerwca 2014 r. wniósł on o powołanie innego biegłego kardiologa celem ustalenia, czy odwołujący się jest zdolny do pracy. Uzasadniając swoje stanowisko, pełnomocnik odwołującego zakwestionował czasookres próby wysiłkowej i stwierdził, że sporządzona przez biegłego opinia została wykonana niestarannie. W ocenie Sądu zgłoszony przez pełnomocnika odwołującego wniosek dowodowy był jednak niezasadny. Jak wynika bowiem z załączonej do akt sprawy dokumentacji medycznej przeprowadzone u odwołującego elektrokardiograficzne próby wysiłkowe w październiku 2011 r. przy obciążeniu 7 MET, a we wrześniu 2012 r. przy obciążeniu 4,6 MET nie wykazały cech niedomogi wieńcowej. Jednocześnie w opinii uzupełniającej z dnia 25 marca 2014 r. biegły kardiolog wyraźnie wskazał, że gdyby nawet przeprowadzone w kolejnych latach próby wysiłkowe okazały się dodatnie, to z pewnością fakt ten nie byłby argumentem do odstąpienia od rehabilitacji kardiologicznej. Stwierdził nadto, że w marcu 2013 r., po zastosowaniu optymalnego leczenia, u odwołującego występuje prawidłowa czynność serca, jak i dobra kontrola wartości ciśnienia tętniczego. Sam odwołujący w trakcie badania wskazał na zadowalającą z „chwiejnymi wartościami” kontrolę ciśnienia tętniczego. Wskazać także należy, że biegły w swojej opinii oraz w protokole badań wpisywał dotychczasowy przebieg leczenia odwołującego. Tak więc okoliczności związane z czasookresem przeprowadzenia u odwołującego prób wysiłkowych były biegłemu znane i zostały uwzględnione w opinii przy konstruowaniu wniosku o braku niezdolności do pracy. W podsumowaniu opinii uzupełniającej biegły kardiolog wyraźnie stwierdził, iż badanie w Sądzie trwało na tyle długo, aby dowiedzieć się o wszystkich istotnych szczegółach i dokładnie zapoznać się z przedstawioną przez badanego dokumentacją. W wyniku jej analizy biegły w pełni potwierdził swoje wnioski wyprowadzone na gruncie opinii z dnia 11 marca 2013 r.

Ocena stanu zdrowia wnioskodawcy stwierdzona w dotychczasowym postępowaniu jednoznacznie zaprzeczyła istnieniu u niego niezdolności do pracy. Sąd nie jest obowiązany do uwzględnienia kolejnych wniosków dowodowych strony tak długo, aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija ją od momentu dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 1997 roku II UKN 45/97).

Z powyższych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

M.St.